

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), a u vezi sa članom 9. stav 1. tačka f) i članom 12. stav 2. tačka i) Zakona o nadležnostima kantonalnih organa Zeničko-dobojskog kantona u oblasti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 9/08 i 6/11), na prijedlog Kantonalne uprave civilne zaštite, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 178. sjednici, održanoj dana 21.02.2019. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prihvata se Informacija o stanju priprema za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća sa mjerama za organizovanje, razvoj i jačanje civilne zaštite u Zeničko-dobojskom kantonu za 2018. godinu.

II.

Informacija iz tačke I. ovog zaključka upućuje se u dalju skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/19.
Datum, 21.02.2019. godine
Zenica

PREMIJER

Miralem Galijašević

DOSTAVLJENO:

1x Kantonalna uprava civilne zaštite,
1x Stručna služba Skupštine,
1x a/a.

INFORMACIJA
O STANJU PRIPREMA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE
LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH
NESREĆA SA MJERAMA ZA ORGANIZOVANJE, RAZVOJ I
JACANJE CIVILNE ZAŠTITE U ZENIČKO-DOBOJSKOM KANTONU
ZA 2018.GODINU

Zenica, januar 2019. godine

INFORMACIJA O STANJU PRIPREMA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA SA MJERAMA ZA ORGANIZOVANJE, RAZVOJ I JAČANJE CIVILNE ZAŠTITE U ZENIČKO-DOBOJSKOM KANTONU ZA 2018. GODINU

UVOD

U skladu sa članom 8. tačka (3) Zakona o nadležnostima kantonalnih organa u oblasti zaštite i spašavanja („*Službene novine Zeničko-dobojskog kantona*“, broj 9/08 i 6/11), Skupština Kantona jednom godišnje razmatra Informaciju o stanju priprema za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća. Informacija ima za cilj da prikaže postojeće stanje organizovanosti snaga civilne zaštite i ukaže na aktivnosti koje je potrebno poduzimati na daljnjem organizovanju, razvoju i jačanju civilne zaštite u Zeničko-dobojskom kantonu, u čemu značajno mjesto u provođenju politike, ciljeva i zadataka imaju Skupština Kantona, Vlada Kantona, Kantonalna ministarstva i Kantonalna uprava civilne zaštite.

Značaj Informacije je i u tome, što oslikava aktivnosti na organiziranju snaga civilne zaštite, kroz provođenje planiranih mjera i aktivnosti, kroz programiranje i planiranje u oblasti civilne zaštite, tj. kroz Program razvoja i Plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća. Ovim dokumentima vrši se konkretna implementacija svih pitanja koja su regulirana Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („*Službene novine Federacije BiH*“, broj 39/03, 22/06 i 43/10) i Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu („*Službene novine Zeničko-dobojskog kantona*“, broj 5/11), a odnose se na sistem zaštite i spašavanja u općinama i Kantonu. U tom cilju, ona je rađena i na osnovu izvještaja općinskih/gradskih službi civilne zaštite, prvenstveno iz razloga, što općina/grad ima centralno mjesto i ulogu u sistemu zaštite i spašavanja. Zato što se na području općine/grada odvija ukupan život i rad ljudi i što su tu smještena sva materijalna i druga dobra.

Kako Informacija ima za cilj donošenje i mjera za razvoj i jačanje organizacije civilne zaštite, važno je znati da elemente njene strukture predstavljaju, osnovne snage u oblasti zaštite i spašavanja i druge snage (pravna lica, organi vlasti i druge institucije i građani). Članom 40. Zakona o zaštiti i spašavanju, utvrđeni su svi elementi organizacije civilne zaštite koja obuhvata:

- a) ličnu i uzajamnu zaštitu građana,
- b) mjere zaštite i spašavanja,
- c) štabove civilne zaštite,
- d) službe zaštite i spašavanja,
- e) jedinice civilne zaštite,
- f) povjerenike civilne zaštite,
- g) rukovođenje i upotreba snaga i sredstava civilne zaštite.

U tu cjelokupnu organizaciju civilne zaštite, spadaju i stručni organi koji se u cjelini bave poslovima civilne zaštite, a to su Kantonalna uprava i općinske/gradska službe civilne zaštite. Njihov položaj, ovlaštenja i odgovornost utvrđena je članom 28. i 31. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara i članom 15. i 17. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („*Službene novine Federacije BiH*“, broj 64/09).

1. STANJE PRIPREMA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

1.1. Organizovanost civilne zaštite

a) lična i uzajamna zaštita građana:

Lična i uzajamna zaštita predstavlja jedan od elemenata civilne zaštite i namjenjena je za ličnu zaštitu građana, koju ostvaruju sami građani. Ona se sastoji u tome, da je svaki građanin dužan prvenstveno preduzimati one mjere i aktivnosti da zaštiti i spasi sebe, svoje članove porodice i svoju imovinu, a ako bude u prilici i drugima da pruži neposrednu pomoć kojima je ta pomoć potrebna. Ovaj oblik zaštite trebao bi da se sprovodi u svim mjestima i sredinama u kojima građani žive i rade. Ostvarivanje navedene zaštite, lične i uzajamne, građani mogu obezbijediti samo ako se putem obuke osposobe za izvršavanje navedenih mjera, radnji i postupaka.

Obuka građana za ličnu i uzajamnu zaštitu, realizuje se djelomično ili gotovo nikako od strane organa za civilnu zaštitu. Ona se u pravilu ostvaruje u skladu sa članom 164. i 165. Zakona o zaštiti i spašavanju, a prema utvrđenom Nastavnom planu i programu obučavanja i osposobljavanja struktura sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Federaciji BiH. Značaj ove vrste obuke je poseban, prvenstveno što građani u uslovima kada su ugroženi ljudski životi i materijalna dobra ne smiju biti pasivni promatrači događaja, već aktivni učesnici u zaštiti i spašavanju. Ista se u tekućoj godini, realizovala samo u dijelu sprovođenja mjere zaštite i spašavanja od požara, od poplava i zemljotresa i to sa:

- učenicima i nastavnicima osnovnih i srednjih škola,
- zaposlenicima u pravnim licima,
- građana putem medija,
- izrada i distribucija edukativnih plakata za učenike osnovnih škola, kako postupati u slučaju požara i zemljotresa u školi i
- provođenja mjera PPZ u stambenim objektima.

U ostvarivanju navedene zaštite, značajno mjesto imale su i aktivnosti udruženja i organizacija poput crvenog križa/krsta, dobrovoljnih vatrogasnih društava, gdje se putem istih sprovodi obuka školske i vanškolske omladine u pružanju prve medicinske pomoći, obuka iz oblasti PPZ, spoznaja i svijesnost postojanja mina i sl.. Podršku u realizaciji ovih programa, ova udruženja imala su u organima i službama civilne zaštite.

Jedan od prioriteta zadatka općinskih službi civilne zaštite u narednom periodu je osposobljavanje povjerenika civilne zaštite, koji u funkciji organa rukovođenja na području MZ, kvarta, stambene zgrade i sl., sa zadatkom da, organizuje i usmjerava građane u sprovođenju mjera lične i uzajamne zaštite.

b) mjere zaštite i spašavanja:

Mjere zaštite i spašavanja su organizovane radnje i postupci preventivne i operativne prirode, koje pripremaju i provode organi vlasti i sva pravna lica (nosioci zaštite i spašavanja) u skladu sa čl. 42. Zakona o zaštiti i spašavanju. Organi uprave (ministarstva) u skladu sa čl. 11. Zakon o nadležnostima kantonalnih organa u oblasti zaštite i spašavanja, a u vezi sa Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima Kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj 13/08 i 3/10) i drugim zakonima, kojima se uređuju određena upravnu oblast i pitanja zaštite i spašavanja u toj oblasti, treba da planiraju i pripremaju:

1. Mjere i postupke od značaja za provođenje preventivne zaštite kao osnovnog vida sprečavanja nastajanja prirodne ili druge nesreće ili ublažavanja njenoga djelovanja,
2. Mjere i postupke zaštite i spašavanja u slučaju postojanja neposredne opasnosti od nastajanja prirodnih i drugih nesreća,
3. Mjere i postupke zaštite i spašavanja tokom trajanja prirodnih i drugih nesreća i
4. Mjere i postupke za ublažavanje i otklanjanje posljedica od prirodnih i drugih nesreća.

Postojeći nivo razvoja sistema zaštite i spašavanja u Kantonu, još uvijek nije dostigao potreban nivo učešća i uvezanosti nosilaca zaštite i spašavanja (Ministarstava, općinske službe za upravu) i organa civilne zaštite (Kantonalne uprave, službe civilne zaštite) u donošenju i provođenju osnovnih dokumenata zaštite i spašavanja (Procjene ugroženosti, Plana zaštite i spašavanja i Programa razvoja), na čemu se i dalje treba raditi. U toku tekuće godine održani su redovni radni sastanci Direktora KU CZ ZDK sa pomoćnicima načelnika za CZ u svim općinama Kantona sa ciljem postizanja što veće uvezanosti općina sa Kantomom.

Zakon o zaštiti i spašavanju i Zakon o nadležnostima Kantonalnih organa u oblasti zaštite i spašavanja, jasno su utvrdili obaveze nosilaca zaštite i spašavanja u oblasti zaštite i spašavanja. Navedenim zakonima, Kantonalna ministarstva su najmjerodavnija da predlažu sva rješenja koja se odnose na zaštitu i spašavanje u svojoj oblasti, a posebno u fazi preventivne zaštite i fazi oporavka, koje trebaju planirati njihovim godišnjim programom rada.

U toku 2018. godine Kantonalna uprava CZ ZDK je izdvojila namjenskih sredstava 672.000 KM u preventivnu zaštitu klizišta, prevenciju i sanaciju riječnih korita, putne infrastrukturu, pri čemu je prevenirano 29 klizišta u 9 općina. U sanaciju šteta od poplava, kao i prevenciju od poplava Vlada ZDK, putem KU CZ ZDK, je investirala 800.000 KM budžetskih sredstava. (Program utroška budžetskih sredstava i Plan korištenja sredstava posebne naknade za 2018. godinu).

2. STANJE SNAGA PRIPREMA ORGANIZACIJE CIVILNE ZAŠTITE

a) Štab civilne zaštite:

Za rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja na području općina i kantona, u skladu sa članom 106. Zakona o zaštiti i spašavanju, osnivaju se štabovi civilne zaštite. Štab civilne zaštite je operativno stručni organ civilne zaštite koji rukovodi upotrebom organizovanih snaga i sredstava civilne zaštite i odlučuju o sprovođenju mjera zaštite i spašavanja na ugroženom području u cilju zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara. Štab se angažuje onda kada nadležni organ vlasti (Načelnik općine, Vlada Kantona) proglasi nastanak neke prirodne ili druge nesreće, pa do momenta kada nadležni organ vlasti proglasi da je prestalo stanje prirodne ili druge nesreće.

Rješenjem Vlade Kantona formira se Kantonalni štab u skladu sa Uredbom o formiranju Kantonalnog štaba civilne zaštite („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 12/04, 5/08 i 7/11) i Pravilnikom o načinu rada i funkcioniranja štabova i povjerenika civilne zaštite („Službene novine Federacije BiH“, broj 77/06 i 5/07). Sa gledišta uspjeha funkcioniranja štaba civilne zaštite, veoma je važna adekvatna popuna kako je to propisano članom 114. i 116. Zakona o zaštiti i spašavanju. Također, neophodno je i provođenje vlastitih priprema štaba (obuka i osposobljavanje) za ostvarivanja poslova iz svoje nadležnosti.

Obuka Kantonalnog i općinskih štabova civilne zaštite obavlja se svake druge godine.

Organizovanost i popunjenost štabova civilne zaštite

Tabela br.1.

R/b	OPĆINA	NAZIV ŠTABA		POPUNJENOST			STAROSNA STRUKTURA				POL		STRUČNA SPREMA			PRIMJEDBA
		KŠC Z	OŠC Z	FORMACIJA	POPUNJENO	NIJE POPUNJENO	Do 35	35-45	45-60	Od 60	Muški	Ženski	VSS	SSS	všs	
1.	Breza		1	11	11				11		9	2	10	1		
2.	Doboj Jug		1	11	11		1	3	6	1	9	2	8	1	2	
3.	Kakanj		1	12	12			6	5	1	11	1	11	1		
4.	Maglaj		1	11	11			4	4	3	10	1	9	2		
5.	Olovo		1	11	11			1	10		10	1	8	3		
6.	Tešanj		1	12	12	-	3	4	4	1	11	1	10	2		
7.	Usora		1	10	10	-		3	6	1	9	1	6	1	3	
8.	Vareš		1	11	11		1	1	6	3	10	1	9	1	1	
9.	Visoko		1	11	11	-	1	4	6	-	6	5	6	2	3	
10.	Zavidovići		1	11	11			5	6		10	1	10		1	
11.	Zenica		1	11	11			1	5	5	8	3	11			
12.	Žepče		1	11	11				11		8	3	10		1	
13.	ZDK		1	13	13			2	11		8	5	13			
UKUPNO:		1	13	146	146	0	6	34	91	15	119	27	121	14	11	

b) Kantonalne službe zaštite i spašavanja

Službe zaštite i spašavanja predstavljaju poseban organizacioni oblik civilne zaštite i organizuju se na nivou općina i kantona, član 122. do 126. Zakona o zaštiti i spašavanju. Kantonalne službe zaštite i spašavanja u skladu sa Uredbom o organizovanju službi zaštite i spašavanja u Zeničko-dobojskom kantonu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj 7/08), formirane su u jednom broju pravnih lica i udruženja građana i to za:

1. radiološko-hemijsko-biološku zaštitu,
2. spašavanje sa visina,
3. spašavanje iz ruševina i
4. spašavanje na vodi i pod vodom.

Njihovim formiranjem realizovan je dio Programa razvoja zaštite i spašavanja. Pojedinačnim ugovorima regulisane su međusobne obaveze između Kantonalne uprave i pravnih lica/udruženja građana, u pogledu donošenja njihovih Pravilnika o unutrašnjem organizovanju, izradi dokumenata/procedura o aktiviranju i angažovanju ovih snaga i mts, a pojedinačnim ugovorima regulisane obaveze prema licima/spasiocima za slučaj njihovog angažovanja. Ovim su stvoreni uvjeti za njihovo opremanje i osposobljavanja za moguće učešće u akcijama zaštite i spašavanja na području Kantona i šire. Nažalost, još uvijek postoje objektivne poteškoće u realizaciji nastavnog plana i programa obuke i osposobljavanja ovih struktura sistema zaštite i spašavanja, obzirom na specifičnost njihovog organizovanja.

Organizovanost i popunjenost Kantonalnih službi zaštite i spašavanja

Tabela br. 2

R/b	Naziv službe	Pravno lice/UG koje čini službu spašavanja	POPUNJENOST		Stanje opremljenosti MTS	
			Forma cija	Popunj eno	Oprema KUCZ	Vlastita oprema
1.	Spašavanje na vodi i pod vodom	SNIK „Atom" Zavidovići UG Rafting „Krivaja“ Zavidovići	18	18	3.g. čamca za buj.vode	
					6.v.g.čamac (3 sa mol.)	
					6 mot.pum.za vodu	
					1. sonar	
					1. agregat	
					2 komp. za lak. ronioca	
					Lična oprema spasioca	
					Lična oprema prip. cz	
2.	Radiološko-biološka zaštita	Univerzitet u Zenici Institut „Kemal Kapetanović" Zenica	9	9	1. m.pumpa za vodu	
					1 .g.rezervoar za vodu	
					1 + lg. šator za 25 lica	
					9.zaštitna pvc odijela	
					1. agregat	
					Lična oprema prip. cz	

3.	Spašavanje iz ruševina	R Rudnik „Zenica“ Stan.za spaš. „Trgošped“ d.o.o. „Tans-putevi“ doo	42	42	4.m.pumpa,termalna kamera, dron,senzor za ruševine.	
					1 .m. pila za drvo	
					2.izolaciona apar.	
					4. šatora za 50 lica	
					Lična oprema prip. cz	
4.	Spašavanje sa visina	SNIK „Atom“ Zavidovići	15	15	Ter.vozilo Lada	
					1.mot.sanke za snijeg	
					1 prikolica	
					Lična oprema spasioca	
					Lična oprema prip. cz	
5.	Kantonalni štab		13	13	Kombi vozilo	
					Ter.vozilo Lada	
					Lična oprema prip. cz	

U toku izvještajnog perioda Programom utroška budžetskih sredstava i Planom korištenja sredstava posebne naknade planirana je nabavka opreme (nedavno završen tender) za Službu za spasavanje na vodi i pod vodom u vrijednosti 4.100 KM, za Službu za spasavanje sa visina u vrijednosti 31.000 KM, za potrebe Kantonalnog štaba opremu vrijednosti 40.000 KM, te za Operativni centar opremu u iznosu 59.650 KM.

c) Općinske službe zaštite i spašavanja

Općinske službe zaštite i spašavanja namjenjene su za vršenje poslova koji su u neposrednoj funkciji zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od određenih vrsta prirodnih i drugih nesreća na području općine. Određene su u skladu sa Procjenom ugroženosti, Programom razvoja zaštite i spašavanja i Planom zaštite i spašavanja općine.

Općinski načelnik određuje pravna lica i udruženja građana u kojima će se organizirati službe zaštite i spašavanja. Također određuje vrste službi koje se formiraju, utvrđuje zadatke službe, određuje način popune službe ljudstvom i mts, uz prijedlog općinske službe civilne zaštite. Zaključuje ugovor sa pravnim licem, odnosno udruženjem građana, o međusobnim pravima i obavezama u vršenju poslova zaštite i spašavanja kada se angažuje za potrebe općine, a u skladu Pravilnikom o organiziranju službi zaštite i spašavanja i jedinica civilne zaštite, njihovim poslovima i načinu rada („Službene novine Federacije BiH“, broj 77/06). One postupaju u skladu sa naredbama štaba civilne zaštite koji rukovodi akcijama zaštite i spašavanja i to od momenta kada se primjeti opasnost ili pojava koja može dovesti do nastanka prirodne i druge nesreće ili od momenta kada Načelnik općine proglasi stanje prirodne ili druge nesreće.

Jedan dio službi u tabeli br.3, nije organizovana na način kako je to propisano članom 122. i 123. Zakona o zaštiti i spašavanju, niti imaju usklađenu ličnu i materijalnu formaciju propisanu Pravilnikom o organizovanju službi zaštite i spašavanja. Inače finansiranje pripremanja, opremanja i obuke službi zaštite i spašavanja predviđeno je iz redovnih i posebnih (namjenskih) sredstava koja se izdvajaju isključivo za zaštitu i spašavanje, od čega najmanje 30% godišnjeg prihoda ostvarenih sredstava posebne naknade za zaštitu i spašavanje, treba da se koristi za nabavku opreme za CZ.

Stanje opremljenosti formiranih službi zaštite i spašavanja u općinama je na nezadovoljavajućem nivou u većini općina, a četiri općine uopće nemaju formirane službe zaštite i spašavanja.

ORGANIZOVANOST I POPUNJENOST OPĆINSKIH SLUŽBI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

Tabela br.3

OPĆINA	Naziv službe	Formacija		Popunjenost			Starosna struktura				Pol		Stručna sprema			
		Vođ	Odjeljenje	Poformaciji	Popunjeno	Nedostaje	Do 35	35-45	45-60	09 PO	Muški	Ženski	VS	VŠS	SSS	NS
Breza	Služba za zaštitu od požara		1	17	17	-	-	3	14	-	17	-	1	-	16	-
	Služba medicinske pomoći		1	10	10	-	-	2	8		3	7	1	-	9	
	Služba za čistoću		1	10	10	-	-	3	7		10	-	-	-	5	5
	Služba za vodosnabdijevanje		1	10	10	-	-	3	7		10	-	-	-	10	-
	UKUPNO:		4	47	47			11	36		40	7	2		40	5
Doboj	Za med.pomoć		1	10	10	-	1	4	5	-	10	-	3	-	7	-
	Za spašavanje iz ruševina		1	12	12		1	5	6	-	12	-	1	-	11	-
	Za asanaciju terena		1	10	10		1	2	7	-	10	-		-	10	-
	Za zaštitu od požara		1	6	6	-	2	4	-	-	6	-	1	-	5	-
	UKUPNO:		4	38	38	-	5	15	18	-	38	-	4	-	33	-
Kakanj	Služba za zaštitu od požara	1		26	26		10	13	3		26	-	2		24	
	Služba za medicinsku pomoć		1	10	10		5	3	2		7	3	4		6	
	Služba za čistoću, vodosnabdijevanje i asanaciju	1		28	28		10	15	3		28		28			
	Služba za zaštitu i spašavanje životinja – u fazi transformacije		1	14	12	2	6	6			8	4	4		8	
	Služba za logistiku		1	14	12	2	5	7			9	3	2		10	
	UKUPNO:	2	3	92	88	4	36	44	8		78	10	40		48	
Maglaj	Za spasavanje na vodi i pod vodom		1	10	5	5	4	1			5				5	
	UKUPNO:		1	10	5	5	4	1			5				5	
Olovo	Služba zaštite i spašavanja od požara		1	9	2			2			2		2			
	Služba zaštite i spašavanja na vodi		1	7	7		3	3	1		7				7	
	Služba zaštite i spašavanja sa visina i iz ruševina		1	7	7		5	1			4	3	1		6	
	UKUPNO:		3	23	16		8	6	1		13	3	3		13	
Tešanj	Za zaš.i spas. iz ruševina	-	1	10	9	1	1	4	3	2	7	2	0	0	7	2
	Za med.pomoć	1	-	30	30	0	12	10	8	0	18	12	9	2	19	0
	Za zaštitu životinja	-	1	16	7	9	3	1	2	1	7	0	2	0	5	0
	Za asanaciju terena i vodosnabdijevanje	1	-	41	38	3	0	10	27	1	37	1	2	1	17	18

	Za zaštitu od požara		2	19	19	0	9	5	4	1	18	1	0	0	19	0
	UKUPNO:	2	4	116	103	13	25	30	44	5	87	16	13	3	67	20
Us ora	Služba medicinske pomoći		1	10	10		4	4	2		4	6	2	2	6	
	Služba za sanaciju terena,															
	Služba za zaštitu od požara		1	10	10		5	3	2		8	2	1		9	
	UKUPNO		2	20	20		9	7	4		12	8	3	2	15	
Var eš	Služba sanitarno-ekološka.	1		29	29	-		-	-		27	2	2	1	4	22
	Služba za medicinsku pomoć		1	17	17		-	-	-	-	8	9	6	-	9	2
	Služba za veterinarske poslove		1	1	1	-	-	-		-	1	-	1	-	-	-
	UKUPNO:	1	2	47	47	-	-	-	-	-	36	11	9	1	13	22
Viso ko	Za spašavanje iz rušev.i kom. pos.		1	14	13	1	5	6	2	-	13		1	-	12	-
	Za medicinsku pomoć		1	10	10		3	7	-		7	3	3	-	7	
	Za zaštitu životinja		1	14	5	9	1	2	1	1	5	-	3	-	2	-
	Za spas. na vodi i pod.vodom		1	13	13	-	5	7	1	-	9	4	5	-	8	-
	Služba za zaštitu od požara	1		21	20	1	12	3	3	2	20	-	4	-	16	-
	UKUPNO:	1	4	72	61	11	26	25	7	-	54	7	16	-	45	-
Zav ido vići Zavi dovi ći	Za medecinsku pomoć**															
	Za spas. na vodi i pod vodom**															
	Za asanaciju terena**															
	UKUPNO:															
Zeni ca	Služba za spašavanje iz ruševina	2		51	51	-	28	15	8	-	51		5		46	
	Služba za prvu međ.pomoć		3	15	15	-	7	6	2	-	12	3	6	6	3	
	Služba za zaštitu i spašavanje životinja															
	Služba za čistoću															
	Služba za spašavanje u rudnicima															
	Služba za asanaciju terena															
	Služba za zaštitu okoliša															
	Samostalna Služba za zaštitu i spašavanje na vodi i pod vodom,		3	35												
	Služba za vodosnadbijevanje		1	12	12		3	9	-		12		1	-	2	9
	UKUPNO:	2	7	113	78		38	30	10		76	3	12	6	51	9
Žep če	Gorska služba spašavanja*	1		22	22	-	17	4	1	-	20	2	7	5	1	-
	UKUPNO:	1		22	22	-	17	4	1	-	20	2	7	5	1	-
ZDK	UKUPNO: (46 OS i 4 KS)	9	34	600	525	33	168	173	129	5	459	67	109	17	331	56

*/- Novoformirane službe u odnosu na raniji period

**/Formirane službe, ali nisu potpisani ugovor

Kantonalna uprava civilne zaštite Zeničko-dobojskog kantona u 2018. godini je izdvojila 345.000 KM za opremanje službi civilne zaštite, te rješavanje skladišnog prostora za CZ u općinama. Sredstva su izdvojena za nabavku opreme za Službe sa ciljem jačanja kapaciteta struktura civilne zaštite u općinama.

d) Jedinice civilne zaštite:

Jedinice civilne zaštite trebale bi predstavljati osnovnu organiziranu snagu civilne zaštite. Na osnovu čl. 127. i 128. Zakona o zaštiti i spašavanju formiraju se jedinice opće i specijalizovane namjene civilne zaštite. Vrste, veličina i broj ovih jedinica, utvrđuje se na osnovu procjene ugroženosti po ljude i materijalna dobra koje mogu nastati od prirodnih i drugih nesreća, kao i ljudskih, materijalnih i drugih mogućnosti kojima raspolažu općine. Iz izvještaja općinskih službi civilne zaštite, stanje opremljenosti i osposobljenosti ovih jedinica je na nezadovoljavajućem nivou.

ORGANIZOVANOST, POPUNJENOST I OPREMLJENOST VATROGASNIH JEDINICA U OPĆINAMA

PREGLED PROFESIONALNIH VATROGASNIH JEDINICA NA PODRUČJU ZDK

Tabela br.4

R/b	OPĆINA	VATROGASNA JEDINICA		VATROGASNA I DRUGA VOZILA	VOZILA	KOLEKTIVNA OPREMA	
		Naziv	Broj operativnih pripadnika	Naziv i opće karakteristike, godina proizvodnje	Broj vozila	Naziv i opće karakteristike	Količina mjernoj jedinici
1.	BREZA	PVJ	NEMA	/	/	/	/
2.	DOBOJ-JUG	PVJ	NEMA	/	/	/	/
3.	KAKANJ	PVJ	20	Qwad sa prikolicom	1	Izolacioni aparati	5
				Bedford – 1985 navalno	1	Brusilica (željezo-beton)	1
				TAM-4500 1964	1	Odijela za čamac-kompleti	2
				FAP 13/14 1977 cisterna	1	Monitor- top	1
				Leyland 1994 cisterna	1	Čamac za spašavanje	2
				Dennis 1989 auto – ljestve	1	Leđni uređaj-puška	1
				Lada-Niva 1997 šumski požari	2	Pumpa „ROSENBAUER“ I	1
				Vatrogasni skuter	3	Pumpa „ZIEGLER“	1
				Vozilo za teh.int.Ford-2010	1	Pumpa „HONDA“	4
						Elektro generator	2
						Ljestve rastegeče	3
						Ljestve kukače	1
						Čamac +motor	2
						Naprtnjača	10
						Vatrogasna crijeva	30
						Protivpožarni aparati	5
4.	OLOVO	PVJ	5	Vat.v. autocisterna SCANIA 7 m ³ 1977	1	Pumpa za vodu manje	4
				Navalno vozilo FORD, 200 lit, 2013.god.	1	Rafting čamac „9“	1
				Navalno voz.Unimog 1400 lit. 1983.god	1	Čamac “2”+motor	1
				Kamion kipper MAN 1993	1	Hidraulične makaze	1
				TAM 150 - šumsko -šumski požari – 1985.	1	Agregat 3,5 kw	2
						Naprtnjače	6
						Vatrogasna crijeva	300 m
5.	MAGLAJ	PVJ	14	Navalno vatrogasno vozilo Volvo FL614	1	Naprtnjače 25l	14
				Prateće vozilo Iveco	1	Metlarice za šumske	7

				turbo-Magirus		požare	
				Ford ranger teh.inter.	1	Pumpe za ispušavanje vode	4
				Pincgauer za šumske požare	1	Agregati za proizvodnju struje	2
				Mercedes za prevoz ljudi i evakuaciju	1	Motorna pila za drvo	2
						Starteri za punjenje akumulatora	2
						Ljestve za spašavanje, kukače, rastegače, mehaničke	3
						Vatrogasna crijeva fi 52mm i fi 75mm	300 m
						Izolacioni aparati	5
						Radne uniforme	14
						Radne zaštitne cipele	14
						Azbestno odjelo	1
						Temples odijelo	1
						Stabilna radio stanica	1
						Ručne radio stanice	3
						Zaštitni šljemovi	14
						Radni opasači	14
6.	TEŠANJ	PVJ	10	Auto cisterna, MAN 12000 , 2001. godište	1	Pumpa „ROSENBAUER“, 800 l/ min	4
				Kombinovano vozilo FAP 16 16 TOP, 4500 l;400 I pjene; 1000 kg praha, 1981. godina	1	Električna pumpa monofazna „VEDA“	4
				Navalno vozilo mercedes Daimier benz 1113 B, 2400 I, opremljeno opremom za saobraćajke, 1972. godina	1	Visoko tlačni modul tipa „MONTANA“, 500 l	1
				Navalno vozilo mercedes Daimier benz 16 26, 5000 I voda, 1981. godina	1	Agregat 1,5 KW	1
				Cady Volkswagen, furgon, teretno, 2008. g.	1	Ljestve: Rastegače	2
				Radno vozilo Bager DA4 30006, 2002. godina	1	Ljestve: sklapače	2
				Put.vozilo škoda „Romster“ 2010. g.	1	Ljestve: sastavljače	1
				Voz.za int. FORD TRANSIT, 1000 lit. vode,2013. god.	1	Naprtnjače „Pastor“	16
						Čamac za spašavanje (jedan sa mot. i jedan bez motora)	2
7.	USORA	PVJ	NEMA	/	/	/	/
8.	VAREŠ	PVJ	9	„FAP-Mercedes“ cisterna, 1987.g. 4500 l.voda-pjena	1	Vatrogasna pumpa "Volvo" kapaciteta 1.800 l/min	1
				Skanija R8ZM 4x2542 ; 2000 I, specijalno 1987.g.	1	Vatrogasno crijevo Ø52	180 m
				Lada-NIVA ter. 1995.g.	1	Vatrogasno crijevo Ø68	250 m
				Vat.cisterna Stayer,2000 lit.	1	Vatrogasno crijevo Ø38	300 m
						Međumješalica za vatrogasnu pjenu	4 kom
						Vatrogasno pjenilo	500 L
						Zaštitna maska	9
						Prah	100 kg
						Izolirajući aparat za gašenje u dimu (nekompletni)	4 kom
						Vatrogasna razdjelnica	5
						Vatrogasno uže za	20 m

						samospašavanje	
						Vatrogasna mlaznica	15
						Hidrantski nastavak	2
						Vatrogasne cijevi promjera 52 mm	90 m
						Vatrogasne cijevi promjera 36, 68, 84 mm	300 m
						Vatrogasne ljestve	3
						Dreger aparat za rad u otežanim prostorima	2
						Vatrogasna pumpa Honda	1
						Mašina za dezinfekciju usjeva	1
						Grijalice za isušivanje	5
9.	VISOKO	PVJ	13	„FAP 14/14“-vatrogasna cisterna, 8.000 litara, 1988.g.	1	Benzinski agregat 3.5 KW	2
				„Zastava“ – navalno vozilo 1989 g.	1	Pumpa za vodu	8
				„Denis“ - kombinovano vozilo 1988 g.	1	Motorna pila za metal	1
				„Lada-Niva“ – terensko vozilo za prevoz vatrogasaca, 2007.g.	1	Čamac „Maestral“ sa motorom	1
				“MAN”- vozilo za šumske požare, 2015.g.	1	Hidraulične makaze	1
						Vučna prikolica	1
						Moto. Pila za drvo	1
						Detektor plina	1
						Izolacioni aparati	5
10.	ZAVIDOVIĆI	PVJ	16	Navalno kombinovano vozilo FAP 1314 1983.	1	Uskočni jastuk	1
				Vozilo za tehničke intervencije Ford-rendžer, 2013. god.	1	Gumeni čamac Maestral 18S	1
				Vatrogasna platforma TAM 170T14, 1984. god.	1	Naprtnjače V-25	15
				Navalno kombinovano vozilo, FAP 1620 1983. god.	1	Vatrogasna crijeva „C ¹¹ “	50
				Prateće vozilo TAM 1690T15B, 1987. god.	3	Vatrogasna crijeva „B“	35
				LADA NIVA komandno vozilo	1	Ljestve Kukače	4
						Vodena pumpa HONDA	1
						Motorna pila	1
11.	ZENICA	PVJ	55	TAM 190 CO2 – navalno vozilo – 1989.	1	HONDA - motorna pumpa za vodu – 1980	6
				MERCEDES 12/13 -navalno- 1986	1	TOMOS motorna pumpa za vodu – 1981	1
						ROZENBAUER- pumpa za vodu – 1985	2
				MERCEDES ATEGO -navalno tehničko – 2007	1	ROZENBAUER- pumpa za vodu – 1985	1
						PAULLUDVK motorna pumpa za vodu -1978	1
						MAGIRUSmotorna pumpa za vodu – 1964	1
				TAM 190 - tehničko -tehničke intervencije -1987.	1	Generator 3 kW	1
						Generator 10 kW	1
				MERCEDES – ljestva 54 m – spašavanje i gašenje na visinama – 1985.	1	Generator 25 kW	1
						Generator za pjenu	1
						Prikolica za pjenu	1
						Ljestve kukate	8
						Ljestve prislanjate	7
				Vozilo za teh.intervencije Ford-Ranger, 2010.g.	1	Ljestve rastegače	3
						Ljestve jarbol	6
						Mornarske ljestve 50 m	1
						Generator 5 kW	1
						Generator 19 kW	1
12.	ŽEPČE	PVJ	13	Kombinirano vozilo TAM 190 1987. god.	1	Pumpa 1972. god „ROSENBAUER“	1
				Prateće vozilo Hyndai	1	Pumpa za vodu ITC	2

				2015.god.		2004.g., 2010.	
				Duster komandno vozilo 2012.	1	El.generator	1
						Ljestve rastegače	1
						Naprtnjače brentače	15
						Vatrogasna crijeva	450 m
				Cisterna "HYUNDAI" Reg. T56J943	1	Pumpa za vodu "HONDA"WB 30xXT, 1100l/min(na korišt. vlasniš.KUCZ)	1
				FORD "Ranger" 4x4 Reg K79J25 (na korištenju vlasništvo KUCZ)	1	Pumpa za vodu "HONDA"WT 30x,1640l/min(na korišt. vlasniš KUCZ)	1
				Vozilo za šumske požare Pick up 4x4 Reg M-38-J-167	1	Motorna vatrogasna pumpa"Rozenbauer 800l/min	1
						Agregat "EINHEL"BT-PG "850	1
						Agregat"EINHEL"BT- PG2800	1
						Agregat veliki sprikolicom "EUROPOWER"10,3KW	1
						Agregat "ITC" GG2500L	1
						Motorna vatrogasna pumpa"SORA"	1
						Naprtnjača V25	6
						Agregat"Lamborgini"1KW	1
						Pumpa za vodu "ITC 160	1
						Vodeni top s prikolicom	1
						Kanisteri plastični, tlačna cijev, usisne cijevi.obične mlaznicerazdjelnice, ljestve rastegače, tačke spusnica,razdjelnica,sabirn ica,lopata,kramp, ključ za podzemni hydrant, metalna kutija sa opremom, drugi sitni inventar.	Više komada
UKUPNO:	PVJ	155		59			

Ono što je evidentno iz podataka koje smo dobili od općina jeste da je smanjen broj vatrogasaca u odnosu na prošlu informaciju sa 158 na 155, i da je zbog otpisa smanjen broj vozila sa 70 na 59 vozila.

Stanje opremljenosti ličnom i kolektivnom opremom profesionalnih vatrogasnih jedinica u većini općina je na niskom nivou. Starosna dob vozila i kolektivne opreme u prosjeku je preko 30 godina. Većina vozila su dotrajala, nefunkcionalna i nepouzadana za određene vrste vatrogasnih intervencija. Sve ovo povećava ranjivost sredine od požara. Razlog ovakvog stanja je, jako skupa vatrogasna oprema (vatrogasna vozila) i isključivo oslanjanje općina na znavljanje opreme vatrogasnih jedinica putem donacija. Ove činjenice svijesno je i Vijeće ministara BiH, koje je u cilju prevazilaženja postojećeg stanja donijelo Odluku o postupku ostvarivanja prava na oslobođanje od plaćanja uvozne dažbine na opremu koja se stavlja u slobodan promet za organe civilne zaštite i vatrogastva (*Službeni glasnik BiH*“, broj 77/10).

PREGLED DOBROVOLJNIH VATROGASNIH DRUŠTAVA NA PODRUČJU ZDK

Tabela br.5

R/ b	OPĆINA	VATROGASNA JEDINICA	VATROGASNA I DRUGA VOZILA	VOZILA	KOLEKTIVNA OPREMA
---------	--------	------------------------	------------------------------	--------	-------------------

		Naziv	Broj operativnih pripadnika	Naziv i opće karakteristike, godina proizvodnje	Broj vozila	Naziv i opće karakteristike	Količina mjerne jedinice
1.	BREZA	DVD	17	FAP 13/14 – cisterna -7000 - prateće - pitka voda 1976.	1	Vatrogasna odijela	8
						Vatrogasne maske	2
						Šljemovi	8
						Čizme	8
						Zaštine naočale	8
				Navalno vatrogasno vozilo-cisterna 3100 lit, 1990.-godina	1	Protivpožarni aparati S9	4
						Naprtnjače	5
						Vatrogasna crijev	135 m
2.	DOBOJ-JUG	DVD	6	Reno G270	1	Mlatilice za šumske požare	5
						Vatrogasna pumpa	1
						Vatrogasna crijeva fi 110	10
						Vatrogasna crijeva fi 52	4
						Radna uniforma	15
						Radni kombinezon za šumske požare	12
						Vatrogasna kaciga	6
						Vatrogasni opasač	6
3.	KAKANJ	DVD	24	Reno S 160	1	Svečana uniforma	1
						Radna uniforma	23
						Kišna kabanica	10
						Vatrogasna kaciga	23
						Vatrogasni zaštitni opasač	23
						Zaštine vatrogasne čizme	23
						Izolacijski aparat	3
4.	OLOVO	DVD	9	Navalno vozilo Iveco 1994	1	Vatrogasne cijevi fi 52	10
						Vatrogasne cijevi fi 25	10
5.	MAGLAJ	DVD	10	RENO G230	1		
6.	TEŠANJ 1905	DVD	30	Kombi Ford tranzit 2006.g.	1	Vatrogasna pumpa	1
						Potopna električna pumpa	1
						Vatrogasno crijevo fi 110	4
						Vatrogasno crijevo fi 75	6
						Vatrogasno crijevo fi 52	12
				Autocisterna FAP 16/16 1985.g., 6000 l, tre	1	Radna uniforma	31
						Radni kombinezon za šumske požare	15
						Vatrogasni zaštitni opasač	30
						Izolacijski aparat	2
7.	JELAH	DVD	28	Autocisterna FAP 16/16 1981.g.	1	Interventne vatrogasne uniforme	7
						Vatrogasna pumpa	1
						Potopna električna pumpa	1
						Vatrogasne cijevi fi 110	4
						Vatrogasne cijevi fi 75	6
				Kombi vw LF 35 1999.g.	1	Vatrogasne cijevi fi 52	12
						Radna uniforma	16
						Radni kombinezon za	15

						šumske požare	
						Vatrogasni opasač	30
8.	USORA	DVD	12	Mercedes navalno bez rezervoara za vodu	1		
				Opel navalno sa svom pripadajućom opremom	1		
9.	VISOKO	DVD	20	Navalno vozilo TAM 125 T 1980.g.	1	Pumpa za vodu	1
						Motorna pila za drvo	1
						Vatrogasne sjekire	6
						Ručna testera	4
						Brentača	1
						Vatrogasnecijevi fi 75	5
						Vatrogasne cijevi fi 52	15
				Vatrogasna cisterna "Volvo" 2018. g.	1	Naprtnjače	5
						Razdjelnica trodijelna	1
						Mlaznica sa ventilom	3
						Turbo mlaznica	2
						Uže za usisni vod	1
						Dreger aparat	2
						Usisna korpa fi 110	1
						Usisna korpa fi 75	1
						"T" hidrantski ključ	4
						Baterija	2
						Grablje	3
						PP Aparati	3
						Usisne cijevi fi 100	4
						Usisne cijevi fi 75	2
						Prelazne spojke fi 75-52	2
						Univerzalni ključ	4
						Ribarske čizme	4
						Ljestve kukače	1
						Metlanice za šumske požare	4
						Hidrantski nastavak fi 75	2
						Kombinezoni za šumske požare	20
						Radne uniforme	20
						Komplet intervencijskih uniformi (uniforme, čizme, rukavice i kacige)	10
10.	ZAVIDOVIĆI KRIVAJA	DVD	20	Navalno vozilo Reno G270	1	Vatrogasna cijev fi 25	4
				Kombi Wv T4 1998.g.	1	Ljestve rastegače	1
				Putničko Golf 3 1997.g.	1	Motorna pila	1
						Vatrogasne naprtnjače	15
11.	ZENICA	DVD	26	Navalno vozilo TAM 190S 1986.g.	1	Vatrogasne pumpe	4
				Kombi TAM 75 1987.g.	1	Vatrogasno crijevo usisno fi 110	12
				Kombi Ford Tranzit 2006.g.	1	Vatrogasno crijevo usisno fi 52	2
				Kamion 3,5 t T 1986.g.	1	Vatrogasno crijevo tlačno fi 75	15
						Vatrogasno crijevo tlačno fi 52	14
						Ljestve prislanjače	1
						Ljestve kukače	1
						Ljestve univerzalne	1
						Radna uniforma	40
				Kombi WV T4 1996.g.	1	Radni kombinezon za šumske požare	15

						Kišna kabanica	15
						Vatrogasna kaciga	45
						Vatrogasni zaštitni opasač	45
						Motorna pila	2
						Vatrogasno crijevo tlačno fi 110	5
12.	ŽEPČE	DVD	NEMA FORMIRANO DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO NA PODRUČJU OPĆINE				
13.	VAREŠ	DVD	9	Vatrogasna cistern Renault cca 2000 lit.vode	1	Vatrogasna crijeva fi 52	6
						Vatrogasne spojke fi 52/75	1
						Vatrogasne spojke fi 25/52	1
						Vatrogasna crijeva fi 25	2
UKUPNO:		DVD	211		23		

Komparirajući podatke iz 2017. godine može se vidjeti da je došlo do povećanja broja dobrovoljnih vatrogasaca u odnosu na prošlu godinu sa 195 na 211, i da je povećan broj vozila sa kojim raspolažu DVD sa 14 na 23 vozila.

Kantonalna uprava civilne zaštite, u periodu od 2011.godine do danas je nabavila 7 novih vatrogasnih vozila za tehničke intervencije kod saobraćajnih udesa na cestama, koja su u operativnoj upotrebi profesionalnih vatrogasnih jedinica Kaknja, Maglaja, Zenice, Žepča, Olova, Tešnja i Zavidovića. Također smo izdvojili sredstva za nabavku tri rabljena navalna vozila za službe zaštite i spašavanja u općinama u vrijednosti od 120.000 KM i to za općine Maglaj, Kakanj i Visoko. U protekle tri godine nabavili smo 9 rabljenih navalnih vozila, a cilj je da svakom DVD nabavimo po jedno vozilo. U svakom slučaju, stagniranje u ovoj oblasti znači nazadovanje, te se cilj modernizacije vatrogasnih jedinica nameće kao nužnost i prioritet u narednom periodu. Posebno treba izdvojiti da je u 2018.godini 61 novi kandidat položio ispit za dobrovoljnog vatrogasca, 11 novih kandidata za profesionalnog vatrogasca i 27 kandidata iz PPZ.

e) Povjerenici civilne zaštite:

Povjerenik civilne zaštite je organ rukovođenja oličen u jednoj osobi i ovlašten da rukovodi aktivnostima zaštite i spašavanja u pogledu preduzimanja lične i uzajamne zaštite i provođenja mjera zaštite i spašavanja u dijelu naselja, stambenim zgradama i dr. sredinama u kojima se ne osniva štab civilne zaštite. Članom 118. Zakona o zaštiti i spašavanju, određeni su kriteriji za određivanje broja povjerenika i ko vrši njihovo postavljenje i razrješenje.

Po izvještajima općinskih službi civilne zaštite, u nekim sredinama izvršen je raspored lica ali istim nisu izdata rješenja o postavljenju. Učešće tih organa u sistemu zaštite i spašavanja je neophodno, pod uvjetom da su ovlašteni za taj rad. Izdavanjem rješenja o postavljenju povjerenika, proizilaze i međusobne obaveze između organa koji vrši postavljenje i lica koje se imenuje povjerenikom civilne zaštite, član 49. i 62. Pravilnika o načinu rada i funkcioniranja štabova i povjerenika civilne zaštite („Službene novine Federacije BiH“, broj 77/06 i 5/07).

Tabela br.6.

R/b	Općina	Broj povjerenika	Izdato rješenje o postavljenju povjerenika	Starosna struktura				Stručna sprema			
				Do 35	35-45	45-60	Od 60	VSS	VS	SSS	NS
1.	Breza	15	Nemaju izdato rješenje			15				15	
2.	Doboj Jug	4	DA			4		1		3	
3.	Kakanj	8	DA		7	1				8	
4.	Olovo	16	DA	3	5	5	3	3		13	
5.	Maglaj	20	DA		11	9			1	19	
6	Tešanj	123	DA	26	42	44	11	2		121	
7.	Usora	18	Nemaju izdato rješenje	1	5	11	1	1		17	
8	Vareš	24	DA	2	8	11	3	3	3	18	
9.	Visoko	20	DA	5	7	5	3	2		16	2
10.	Zavidovići	63	DA	12	26	15					
11.	Zenica	144	Nemaju izdato rješenje	16	31	79	18			110	34
12.	Žepče	45	DA	12	23	10				45	
UKUPNO:		500		77	165	209	39	12	4	385	36

Povećan je broj povjerenika u općinama sa 458 na 500, što je svakako dobro jer se širi mreža ljudi koji se mogu angažovati u slučaju potrebe.

f) Rukovođenje i upotreba snaga i sredstava civilne zaštite:

Odredbama člana 134. do 142. Zakona o zaštiti i spašavanju regulisana su dva pitanja:

- Pitanje rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja (čl.134. do 136.) i
- Pitanje upotrebe snaga i sredstava civilne zaštite na zaštiti i spašavanju ugroženih ljudi i materijalnih dobara (čl. 137. i 142.).

Propisima Kantona, oblast upravljanja i rukovođenja potpuni je regulisana, i to:

- Zakonom o nadležnostima Kantonalnih organa iz oblasti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine ZDK”, broj 7/08 i 6/11),
- Zakonom o Kantonalnoj upravi civilne zaštite („Službene novine ZDK”, broj 7/04, 5/08 i 6/11),
- Uredbom o formiranju Kantonalnog štaba civilne zaštite (Službene novine ZDK”, broj 12/04, 5/08 i 07/11) i
- Uredbom o formiranju službi zaštite i spašavanja (Službene novine ZDK”, broj 07/08).

Vlada Kantona je organ koji određuje ciljeve, politiku, programe, planove i utvrđuje normativni okvir ispoljavanja djelatnosti zaštite i spašavanja. Izvršioци akata upravljanja su Kantonalna uprava civilne zaštite i općinske službe civilne zaštite. Stručno-operativno rukovođenja u sistemu zaštite i spašavanja obavljaju štabovi civilne zaštite koji preuzimaju ključnu ulogu rukovodećeg organa, na području za koje su formirani u uslovima proglašenja prirodne i druge nesreće. Inače funkcija rukovođenja kao upravna djelatnost realizuje se kroz: planiranje, usmjeravanje, kontrolu i ocjenjivanje.

Plan zaštite i spašavanja predstavlja operacionalizaciju svih pitanja, ciljeva, zadataka, mjera, aktivnosti, postupaka i radnji u toku provođenja zaštite i spašavanja. Program određuje viziju razvoja, ciljeve

razvoja, utvrđuje osnovna načela i opredjeljenja i područja razvoja sistema zaštite i zaštite i spašavanja, a korištenje sredstava za zaštitu i spašavanje vrši se u skladu sa godišnjim planom.

OSNOVNA DOKUMENTA ZA ORGANIZOVANJE I PROVOĐENJE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA U ZENIČKO-DOBOJSKOM KANTONU

Tabela br.7.

R/ B	KANTON - OPĆINA	PROCJENA UGROŽENOSTI OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA		PLAN ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA		PROGRAM RAZVOJA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA		PLAN KORIŠTENJA SREDSTAVA POSEBNE NAKNADE ZA 2011.g.	
		Donesen	Organ koji je donio procjenu i kada (broj i datum)	Donesen	Organ koji je donio plan i kada (broj i datum)	Donesen	Organ koji je donio program i kada (broj i datum)	Donesen	Organ koji je donio plan
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	ZENIČKO- DOBOJSKI KANTON	DA	Vlada ZDK br:02-44- 13922/16 od 21.07.2016.	DA	Vlada ZDK 02-44- 27264/05 od 21.09.2005.	DA	Skupština ZDK Sl.novine ZDK 4/06,	DA	Vlada Kantona br. 02-14-8668/16, od 19.04.2016.god
2.	BREZA	DA	Općin.Načelnik 01/2-49-108/06 03.04.2006	DA	Opć načelnik 04/1- 44-1056/08 09.04.2008.	DA	Opć. vijeće 01/1-02- 1428/06 02.08.2006	NE	
3.	DOBOJ JUG	DA	O.V.br;01-05-1- 987-4/08 OD 09.06.2008.	DA	Općinski načelnik br.02-44-6-1831- 6/07 od 08.08.2008.	DA	Opć.vijeće 01-05- 1-874-107/6 od 01.06.2006.god	DA	OŠCZ 02-44-5-78-2/11 11.01.2011.
4.	KAKANJ	DA	Općin. Načelnik Od 14.12.2015.god	DA	Općinski načelnik Od 14.12.2015.god.	DA	Opć.vijeće Od 02.10.2013.godin e	DA	OŠCZ Donesen u 2016.godini
5.	OLOVO	DA	Opć.vijeće 01-01- 3-2320/30. Od 09.2015.	DA	Opć.vijeće 01- 01-31049/16 Od 04.05.2016.	DA	Opć.vijeće 01-01-2- 1050/16 Od 04.05.2016.	DA	OŠCZ za svaku godinu
6.	MAGLAJ	DA	Opć.vijeće 02-05- 1098/04 Od 19.05.2004	DA	Općinsko vijeće 02- 05-384/04 Od 28.11.2003	DA	Opć. vijeće 02-05- 1-1351/05 Od 31.08.2005.	DA	OŠCZ 07-44-1- službeno/18
7.	TEŠANJ	DA	Opć. Načelnik 02- 44-1-4246/10 30.10.2010.	DA	OPĆ. NAČELNIK 02-44-4-2909/11 16.08.2011.	DA	Opć. vijeće, 01- 44-4-2017-2/12 Od 02.10.2017.	DA	OŠCZ 07-44-5-680-5/18 22.03.2018..
8.	USORA	DA	Općinsko vijeće 01-44-01/06 07.03.2006. g.	NE		NE		NE	
9.	VAREŠ	DA	Općin. Načelnik 02-282/11 20 02.2011.	DA	Opć. Načelnik 02-149/08 3.4.2008	DA	Opć.vijeće 01-71/05 9.6.2005	NE	
10.	VISOKO	DA	Općin.Načelnik 01/2-02-666/05 od 21.10.2005.g	DA	Opć.Načelnik 01/2-02-345/07 od 11.6.2007.	DA	Opć.vijeće, br.01/2-257/05 od 3.12.2005	DA	Služba CZ uz saglasnost OpŠCZ 06-44-70/18 od 07.02.2018.
11.	ZAVIDOVIĆI	DA	Općin. Načelnik 07/44-19-35/16 od 10.02.2016.	DA	Općinski Načelnik 02-14-595/16 od 17.02.2016.	DA	Opć.vijeće 01-44- 1432/16-AP-5 od 26.04.2016.	DA	Služba CZ uz mišljenje OŠCZ 07- 44-19-36/16 10.02.2016.
12.	ŽEPČE	Nova u izradi, bit će donesena do kraja godine	Nova Procjena u izradi	Novi u izradi	Novi u izradi, bit će donesen do kraja godine	Novi u izradi	Novi u izradi, bit će donesen do kraja godine	DA	OŠ CZ 05-44-2- 951-1/18 15.05.2018.

13.	ZENICA	DA	Opć Načelnik 02-49-18143-3/8 9.12.2008.	DA	Općinski Načelnik Br.02-44-18210/13 Od 10.10.2013.	DA	Opć.vijeće 01-44-18109/09 30.11.2009.	DA	GŠCZ Svake godine
-----	--------	----	--	----	--	----	--	----	----------------------

g) Kantonalna uprava i općinske službe civilne zaštite

Prema odredbi člana 28. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, broj 39/03, 22/06 i 43/10“), člana 13. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine ZDK“, broj 5/11) i člana 3. Zakona o Kantonalnoj upravi civilne zaštite („Službene novine ZDK“, broj 7/04, 5/08 i 6/11) Uprava je nadležna da:

- a) organizuje, priprema i prati funkcioniranje zaštite i spašavanja na području Kantona;
- b) izrađuje Procjenu ugroženosti za područje Kantona, u saradnji sa kantonalnim ministarstvima i drugim kantonalnim organima uprave;
- c) priprema Program razvoja zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća Kantona;
- d) predlaže plan zaštite od prirodnih i drugih nesreća Kantona;
- e) priprema Plan zaštite od požara Kantona, u saradnji sa kantonalnim ministarstvima;
- f) predlaže godišnji Plan aktivnosti na realizaciji zadataka utvrđenih za zaštitu od požara i vatrogastvo;
- g) predlaže Plan korištenja sredstava ostvarenih po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u Kantonu;
- h) izrađuje Listu deminiranja za područje Kantona;
- i) koordinira poslove u oblasti uklanjanja neeksplozivnih ubojnih sredstava na području Kantona;
- j) prati stanje priprema zaštite i spašavanja i predlaže mjere za unapređenje organizacije i osposobljavanja civilne zaštite Kantona i općina;
- k) organizuje i prati realiziranje obuke nosilaca civilne zaštite;
- l) organizuje i koordinira provođenje mjera zaštite i spašavanja, te organizuje i provodi poslove zaštite od požara i vatrogastvo;
- m) organizuje Kantonalni operativni centar civilne zaštite i obezbjeđuje njegov rad;
- n) predlaže programe zajedničkih i samostalnih vježbi i izradu elaborata za vođenje vježbi pripadnika civilne zaštite, tijela uprave, privrednih društava i drugih pravnih osoba iz područja zaštite i spašavanja;
- o) predlaže i preduzima mjere za popunu ljudstvom štaba, jedinica civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja, te njihovo opremanje materijalno-tehničkim sredstvima;
- p) obavlja stručne, administrativne, tehničke i druge poslove za rad Kantonalnog štaba civilne zaštite;
- q) obavlja stručne, administrativne, tehničke i druge poslove za rad Kantonalne komisije za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća;
- r) priprema propise iz područja zaštite i spašavanja u nadležnosti Kantona;
- s) organizira i provodi obuku stanovništva i pruža pomoć službama civilne zaštite općina u obavljanju poslova u njihovoj nadležnosti;
- t) obavlja inspekcijski nadzor iz područja zaštite i spašavanja i zaštite od požara i vatrogastva, te upravni nadzor u skladu sa članom 133. i 134. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu;
- u) vodi drugostepeni postupak kod utvrđivanja sposobnosti građana za učešće u zaštiti i spašavanju;
- v) formira drugostepenu ljekarsku komisiju radi utvrđivanja sposobnosti građana za učešće u zaštiti i spašavanju;
- w) odlučuju o pravu na jednokratnu pomoć za pripadnike civilne zaštite koji su po odluci Vlade Kantona o proglašenju prirodne i druge nesreće angažovani od strane Uprave ili Kantonalnog štaba;
- x) vodi propisane evidencije i obavlja druge poslove zaštite i spašavanja, u skladu sa zakonom, drugim propisima i općim aktima.

U općinama poslove u oblasti zaštite i spašavanja u skladu sa članom 31. Zakona o zaštiti i spašavanju i članom 17. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Federacije BiH”, broj 64/09), obavljaju općinske službe civilne zaštite, koje imaju status službe za upravu.

Iz predloženih poslova postojanje ovih organa i službi civilne zaštite je važno i nužno, posebno što su poslovi zaštite i spašavanja raznovrsni, obimni i od posebnog su značaja za općinu i Kanton. Prvenstveno i iz razloga, što je ovaj sistem vrlo kompleksan, ispreplitan mnoštvom propisa, nedovršenih rješenja, neadekvatne popune ljudstvom i materijalnim sredstvima, a treba djelovati u složenim uvjetima prirodne i druge nesreće, kada su ugroženi ljudi i materijalna dobra na cijelom području općine ili Kantona.

Postojeće stanje popunjenosti Kantonalne uprave civilne zaštite i općinskih službi za civilnu zaštitu, ne obezbjeđuje u potpunosti izvršenje poslova koje su im Zakonom dati.

POPUNJENOST KANTONALNE UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE

Tabela br.8.

R/B	KANTON	Kantonalna uprava CZ	Broj uposlenih		Raspored	
			Predviđeno Pravilnikom	Popunjeno	U upravi uposlenih	U operativnom centru "121"
1.	KANTON	Formirana Kantonalna uprava CZ 2004.g. Pravilnik br. 16-34-16138/11 02.08.2011.	15	5	2	3
					Ruk.drž.sluzb. 1	
					Namještenik 1	Namještenik 3

POPUNJENOST OPĆINSKIH SLUŽBI CIVILNE ZAŠTITE

Tabela

br. 9.

R/B	OPĆINE	Služba civilne zaštite	Broj uposlenih		Operativni centar 121 CZ	Ukupan br. uposlenih u službi cz sa profesionalnim vatrogascima
			Po pravilniku	Trenutno uposleni	Br. uposlenih	
1.	ZENICA	Formirana služba CZ	75	64	Nema centra	64
2.	KAKANJ	Formirana služba CZ	34	4	1	26
3.	VISOKO	Formirana služba CZ	17	2	1	16
4.	VAREŠ	Formirana služba CZ	11	2	1	13
5.	OLOVO	Formirana služba CZ 2003.g.	2	2	Nema centra	8
6.	ZAVIDOVIĆI	Formirana služba CZ 2005.g.	27	21	1	21
7.	TEŠANJ	Formirana služba CZ 2005.g.	21	15	1	15
8.	USORA	Formirana služba CZ 2004.g.	2	2	Nema centra	2
9.	DOBOJ-IUG	Formirana služba CZ 2006.g	3	2	Nema centra	2
10.	ŽEPČE	Formirana služba CZ 2008.g	16	2	Nema centra	15
11.	BREZA	Formirana služba CZ 2006.g.	3	3	Nema centra	7
12.	MAGLAJ	Formirana služba CZ 2006.g.	21	5	1	20
UKUPNO:			232	124	6	209

i) Operativni centri civilne zaštite 121

U skladu sa odredbama člana 149. Zakona o zaštiti i spašavanju, operativni centri civilne zaštite treba da su organizovani u sastavu organa civilne zaštite. Oni su ovlašteni da stalno (24. sata neprekidno, svaki dan u sedmici - Kantonalni i Federalni operativni centar) prikupljaju podatke o svim pojavama i opasnostima sa područja za koje su osnovani. Podatke operativni centar prikuplja od svih subjekata iz oblasti privrede i društvenih djelatnosti i građana, putem jedinstvenog broja 121. Prikupljeni podaci se obrađuju, klasifikuju i distribuiraju nadležnim organima vlasti, susjednim operativnim centrima i nadređenim operativnim centrima civilne zaštite.

Osnovni cilj uvođenja broja 121 je koordinacija aktivnosti većeg broja subjekata u spašavanju života ljudi i imovine u slučaju svakodnevnih nesreća. Poseban značaj imaju u slučaju postojanja prirodne i druge nesreće kada vrše prenošenje naredbi i drugih akata rukovođenja i komandovanja štabova civilne zaštite. U perspektivi broj 121 će se mijenjati u broj 112 koji se koristi kao broj za hitni poziv u zemljama EU.

Danas kantonalni i općinski operativni centri svoje zadaće sprovode u okviru raspoloživih kadrovskih mogućnosti i materijalne opremljenosti. U toku je prijem još jednog radnika u OC i na taj način će i Kantonalni OC raditi 24 sata u toku dana.

TEHNIČKA OPREMLJENOST I POPUNJENOST OPERATIVNIH CENTARA CIVILNE ZAŠTITE 121

Tabela br.10.

R/B	KANTON I OPĆINE	OPERATIVNI CENTRI 121 u Zeničko-dobojskom kantonu i njihova tehnička opremljenost	Popunjenost ljudstvom	
			Potrebno	Popunjeno
1.	Kantonalni OC	Radio KT-uređaj, 4 računara, 1 fax, 2 printera, 2 skenera, 2 ručne radio stanice, internet, direktni telef. broj i broj 121	5	3
2.	Zenica OC	1. računar, direktni i lokalni telef, 1.radio uređaj. 1 fax, nema broj 121,	1	1
3.	Kakanj OC	2 računara. skener, faks. laptop , broj 121	1	1
4.	Tešanj OC	Radio KI- uređaj, 2 računara. 1 laptop, 1 fax. . 2 VIIF stanice. 16 ručnih stanica, internet, direktni i lokalni telef i broj 121, 2 repetitora, sirena /a uzbunjivanje 5	1	1
5.	Zavidovići OC	Radio KT-uređaj, 1 kompjuter, 1 laptop, 1 fax, 1 VI IF stanica, 8 ručnih stanica	1	1
6.	Visoko OC	1 računar. direktni telef, lokalni telf, internet i faks	1	1
7.	Vareš OC	1 računar, internet, lokalni telef, 1 faks	1	-
8.	Maglaj OC	Direktni telef. i faks	1	1
9.	Olovo	1 računar, direktni telef, lokalni telef, internet.	1	-
10.	Usora	nema oformljen centar	1	-
11.	Žepče	nema oformljen centar	1	-
12.	Doboj Jug	nema oformljen centar	1	-
13.	Breza	nema oformljen centar	1	-
UKUPNO:			17	9

3. MJERE ZA ORGANIZOVANJE, RAZVOJ I JAČANJE CIVILNE ZAŠTITE

Civilna zaštita je dio sistema zaštite i spašavanja, odnosno, sistema sigurnosti države i kao takva, ima međunarodnu sigurnosnu odrednicu. Kao takva, civilna zaštita objektivno zahtjeva bolji status nego što ga trenutno ima, prvenstveno iz razloga što područje zaštite i spašavanja zahtjeva stručan i seriozan pristup u fazi prevencije, odnosno pažljivo i detaljno planiranje i osiguravanje funkcije upravljanja za situacije kada su ugroženi ljudski životi i materijalna dobra, prirodnim djelovanjem ili, pak, živote, dobra i prirodnu okolinu, kada je ugrožavaju čovjek i njegova tehnološka dostignuća. Zbog toga Vlada Kantona i Kantonalna Skupština, moraju posebnu požnju posvećivati razvoju sistema zaštite i spašavanja za:

- preventivu i spriječavanje nastanka prirodnih i drugih nesreća, sa gledišta nadležnosti nosilaca mjera zaštite i spašavanja (Kantonalna ministarstva i drugi organi Kantonalne uprave),
- pripremanju Kantonalnih organa uprave, struktura civilne zaštite na nivou Kantona, svih drugih sudionika u zaštiti i spašavanju i stanovništva za reagiranje u prirodnim i drugim nesrećama,
- pružanje pomoći i organizaciju zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća od značaja za Kanton i traženje pomoći,
- opremanju struktura civilne zaštite i popunjavanju sa ljudstvom istih,
- saniranje posljedica prirodnih i drugih nesreća i
- pružanje pomoći drugim, van Kantona.

Pri tome, civilnu zaštitu treba razvijati kao sistem koji ima odlučujuću ulogu u povezivanju i usklađivanju djelovanja svih struktura u organizaciji i provođenju zaštite i spašavanja stanovništva na području Kantona. Također, treba da je bliže mjestu i uslovima u kojima se mora organizovati zaštita i spašavanje, općini, naselju, stambenoj zgradi, gdje je na nivou svoje nadležnosti, lokalna uprava, odgovorna za planiranje, propisivanje i provođenje preventivnih mjera i priprema, organizovanje i opremanje svojih službi zaštite i spašavanja, jedinica civilne zaštite, povjerenika civilne zaštite, nevladinih udruženja za pružanje pomoći u nesrećama, osposobljavanje, informisanje i obavješćavanje stanovništva obzirom na specifičnost ugrožavanja na svom području.

U cilju objektivnog praćenja efikasnosti i efektivnosti civilne zaštite, potrebno je u narednoj godini:

1. Kontinuirano nastaviti sa opremanjem i osposobljavanjem Službi zaštite i spašavanja Kantona i pružanja pomoći općinama u opremanju njihovih profesionalnih vatrogasnih jedinica i Službi zaštite i spašavanja,
2. Raditi na obezbjeđenju potrebne koordinacije nosilaca mjera zaštite i spašavanja (Kantonalna ministarstva) sa organima civilne zaštite, u cilju zajedničko planiranje i provođenje preventivnih mjera zaštite i spašavanja kroz izradu Programa razvoja zaštite i spašavanja za period 2017. do 2021. godine,
3. Izvršiti popunu Kantonalne uprave civilne zaštite, u skladu sa mogućnostima budžeta, a prema Pravilniku i njenim nadležnostima koje proističu iz Zakona o zaštiti i spašavanju i Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj 5/11),
4. U toku 2019. godine organizovati obuku Štaba civilne zaštite za obavljanje funkcije rukovođenje u uvjetima prirodnih i drugih nesreća,
5. Obezbjediti kontinuirano informisanje javnosti za izvršavanje preventivnih mjera radnji i postupaka u okviru provođenja lične i uzajamne zaštite građana u Kantonu,
6. Putem raspoloživih medija vršiti obuku građanstva kako se ponašati u uslovima prirodne i druge nesreće i šta trebaju poduzimati da bi zaštitili ljude i materijalna dobra.

Datum, 08.02.2019. godine
Zenica

Džavid Aličić, dipl.ing.maš.